

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.І. Пирогова

“Затверджено”

на методичній нараді
кафедри пропедевтики дитячих
захворювань та догляду за
хворими дітьми

Завідувач кафедри

проф. Кулешов О.В.

«29» серпня 2024 р.

«ОК 02 «Здоров'я дітей»
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
навчальної дисципліни
з підготовки лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика- сімейна
медицина»
(I рік навчання)

ТЕМА ЗАНЯТТЯ

Неонатальні жовтяниці. Гемолітична хвороба новонароджених. Інфекції шкіри новонароджених. Патологія органів сечової та статеві системи новонароджених

Методичні рекомендації для самостійної роботи при підготовці до практичного заняття лікарів-інтернів за спеціальністю «Загальна практика- сімейна медицина» (І рік навчання) за темою «Неонатальні жовтяниці. Гемолітична хвороба новонароджених. Інфекції шкіри новонароджених. Патологія органів сечової та статеві системи новонароджених» (укладач к.мед.н., доцент Лисунець О.В.) **затверджено** на методичній нараді кафедри пропедевтики дитячих захворювань та догляду за хворими дітьми 29.08.2024, протокол №1.

Завідувач кафедри

проф. Кулешов О.В.

1. Актуальність теми заняття

Період новонародженості та перинатальні події визначають траєкторію росту і розвитку у наступні періоди дитячого віку маленьких пацієнтів, часто у періоді новонародженості закладаються підвалини майбутньої коморбідності та, навіть, інвалідизації, що робить вимагає активного спостереження за дітьми у перший місяць після народження.

2. Навчальні цілі заняття

I. Ознайомчий рівень теоретичних знань Інтерн

повинен удосконалити знання особливостей перебігу перинатального та неонатального періодів життя дітей (αI)

II. Рівень репродуктивних теоретичних знань Інтерн повинен знати:

- чим зумовлені гаметопатії
- які тригерні фактори викликають розвиток ембріопатій
- чим зумовлені фетопатії
- що таке гаметопатії, ембріопатії, фетопатії
- морфогенез ембріону
- тератогенні термінаційні періоди.
- фізіологію періоду новонародженості
- рубіжні стани новонародженого
- патогенез жовтяниць
- диференційну діагностику жовтяниць
- клінічні симптоми жовтяниць
- лабораторні дослідження жовтяниць
- диференційну діагностику станів, асоційованих із інфекційним процесом у різні періоди дитячого віку
- клінічні симптоми маніфестації ВІЛ, ВУЇ
- лабораторні дослідження

III. Рівень практичних навиків (професійний) Інтерн

повинен оволодіти:

(αIII)

- навичками диференційної діагностики
- тактикою ведення пацієнта

IV. Рівень професійних вмінь (професійний)

Інтерн повинен вміти:

- .збирати анамнез
- проводити обстеження новонародженого
- оцінювати фізичний та нервово-психічний розвиток новонародженого
- заповнювати медичну документацію
- складати план обстеження та лікування
- визначити, на якому етапі розвитку плід зазнав ураження (в термінальний, ембріональний, термінальний період);
- зібрати анамнез у батьків новонародженого з метою виявлення вроджених (ускладнених, неускладнених) і набутих захворювань у родичів дитини.

3. Цілі розвитку особистості фахівця (виховні)

Здатність самостійно здійснювати професійну діяльність та розв'язувати специфічні для первинної медичної допомоги клінічні завдання на основі пацієнт-орієнтованого холістичного підходу в роботі із кожним пацієнтом/ родиною, що побудована на довготривалих довірчих відносинах лікар- пацієнт незалежно від соціального статусу, віку, статі, виниклої медичної проблеми та інших особливостей пацієнта, ефективному

управлінні медичною практикою, забезпечуючи доступність, справедливість та якість надання первинної медичної допомоги відповідно до інтересів громади та законодавства України.

4. Міждисциплінарна інтеграція.

№	Дисципліни	Знати	Вміти
1.	Попередні (забезпечуючи) 1. Нормальна анатомія 2. Нормальна фізіологія	- анатоמו-фізіологічні особливості дітей - патогенез порушень фізичного розвитку	
2.	Наступні (забезпечувані) 1. Педіатрія 2. Акушерство 3. Неонатологія 4. Клінічної біохімії 5. Імунології 6. Інфекційних захворювань	- показники фізичного розвитку - закони наростання маси - закони довжини тіла - ознаки зрілості, доношеності - ознаки дихальних розладів - показники обміну жовчних пігментів - ознаки специфічного та неспецифічного запалення - поняття про специфічні та неспецифічні фактори імунного захисту - поняття про імунodefіцит - поняття про клітинний та гуморальний імунітет	- провести антропометричне вимірювання порівняти - отримані результати з нормативними показниками фізичного розвитку - оцінити дихальні розлади за шкалою Доунса, ВООЗ - оцінити дитину за шкалою Апгар - оцінити дані об'єктивного обстеження соматичного та неврологічного статусу новонародженого - оцінити параклінічні дані - провести оцінку фізичного розвитку по графіках - виявити відхилення у фізичному розвитку дитини
3.	Внутрішньо предметна інтеграція: Обстеження дітей з ураженням різних систем	- порушення фізичного розвитку дітей - клінічні прояви патології періоду новонародженості - відхилень фізичного розвитку	- виявити відхилення у фізичному розвитку - інтерпретувати стандартні відхилення показників фізичного розвитку - інтерпретувати симптоми порушення кардіо-респіраторної адаптації - інтерпретувати симптоми порушення обміну білірубину та функції печінки у новонароджених дітей

5. Вибір змісту навчального матеріалу теми та його структурування

Патогенетична класифікація жовтяниць

1. Низький захват білірубину гепатоцитами	Синдром Жильберта	
2. Відсутність або зниження кон'югації білірубину	Синдром Криглера – Найяра I, II тип, синдром Аріаса – Люція – Дріскола.	Жовтяниця при грудному вигодовуванні ("жовтяниця від материнського молока")
3. Порушення екскреції білірубину із гепатоциту	Синдроми Дубіна-Джонса, Ротора	Гепатити (інфекційні, токсичні), гематологічні порушення, парантеральне вигодовування
4. Симптоматичні		При гіпотеріозі, галактоземії, тирозиназії

Диференціальна діагностика жовтяниць

Види жовтяниць	Клініко-лабораторні прояви	Причини розвитку	
		Спадкові	Набуті

Гіперпродукція білірубину (гемолітичні)

1. Гепаспленомегалія
2. Підвищення непрямого білірубину
3. Анемія та ретикулоцитоз

1. Еритроцитарні мембрано-патії: мікросфороцитоз, еліптоцитоз
2. Еритроцитарні енцелоцити пептозофосфатного шунта, обміну глутатіону
3. Гемоглобінопатії: дефекти структури (серповидно-клітинна, М-гемоглобінемія, нестабільні гемоглобіни) і синтез глобіну (талас-семія) або гему (порфірин)

1. ГХН
2. Крововиливи
3. Поліцитемія
4. Медикаментозний гемоліз (вікасол)
5. Вітамін Е дефіцитна анемія і неонатальний пікноцитоз

Знижений кліренс білірубину гепатоцитами (кон'югаційні)

1. Відсутня спленомегалія
2. Не змінений колір випорожнень (крім гепатиту)
3. Підвищення прямого білірубину
4. Відсутня анемія та ретикулоцитоз

1. Низький захват білірубину (синдром Жильберта)
2. Відсутність або зниження кон'югації білірубину (синдром Криглера – Найяра I, II тип, синдром Аріаса – Люція – Дріскола)

1. Жовтяниця від материнського молока
2. Порушення кон'югації Б при пілоростенозі, різних лікарських препаратів
3. Інфекційні гепатити
4. Токсичні і метаболічні гепатози у т. ч. при гіпотеріозі,

	5. Часто порушені функціональні проби печінки	3. Порушення екскреції білірубину із гепатоциту (синдроми Дубіна-Джонса, Ротора) 4. Симптоматичні при гіпотеріозі, галактоземії,	гіпофізарній недостатності
<i>Порушення евакуації жовчі у жовчних шляхах та кишечника (механічні)</i>	1. Забарвлення шкіри із зеленуватим відтінком 2. Змінений колір випорожнень 3. Підвищення прямого білірубину 4. Відсутня анемія та ретикулоцитоз	1. Синдромні аномалії у поєднанні з іншими видами розвитку (трисомія по 18 парі Едварда) 2. Сімейні холестази (Бойлера, Мак-Елфрена) 3. Муковісцедоз 4. Дефіцит альфа - анти трипсину	1. Синдром згущення жовчі 2. Обструкція жовчних шляхів при запаленні або при вродженому гепатиті 3. Кіста загального жовчного протоку 4. Здавлення жовчних шляхів 5. Непрохідність кишкового при атрезіях, хворобі Гіршпрунга, ілеусі, парезах

Змішаного генезу

1. Сепсис
2. Внутрішньоутробні інфекції (лістеріоз, цитомегалія, краснуха, токсоплазмоз, гепатит В, герпес, сифіліс).

1	2	3	4	5
Критерії	Транзиторна жовтяниця	Конюгаційна жовтяниця	Атрезія жовчних шляхів	ГХН
Час появи	2-3 доба	2-3 доба	2-3 доба	1 доба
Тривалість	10-15 діб	3 і > тижнів	До смерті	2-3 місяці
Загальний стан	Не порушений	Незначно порушений	Перші місяці не порушений	Тяжкий, швидко погіршується
Колір шкіри	Жовто-червоний	Апельсиновий	Жовто-зелений	Жовто-коричневий
Підшкірні крововиливи	Немає	Дуже рідко	Іноді	Іноді
Температура	N	N	N	N
Печінка	N	N	Незначно збільшена	Збільшена
Селезінка	N	N	Збільшена пізніше	Незначно збільшена
Колір сечі	Світложовтий	Темножовтий	Темнозелений	Коричневий
В сечі: А) білірубін Б) уробіліноген	- - або сліди	+ - або сліди	+ -	+ +
Колір калу	Жовтий	Жовтий	Світлий	Жовтий
ЛФ в сироватці крові	N	N	N	N
Стеркобілібін	+	+	-	+
Білірубін в крові: Загальний Прямий	Помірно ↑	↑	↑ значно	↑ значно

Непрямий	N Помірно ↑	Незначно ↑ Помірно ↑	↑ значно ↑ незначно	↑ значно
----------	----------------	-------------------------	------------------------	----------

Неонатальна жовтяниця (жовтяниця новонароджених) – поява видимого жовтого забарвлення шкіри, склер та / або слизових оболонок дитини внаслідок підвищення рівня білірубіну в крові новонародженого.

Клінічно доцільно класифікувати жовтяницю новонародженого за часом її появи:

- **Рання жовтяниця**, яка з'являється до 36 годин життя дитини. Жовтяниця, що з'явилася в перші 24 години – це завжди ознака патології.
- **„Фізіологічна” жовтяниця**, що проявляється після 36 годин життя дитини та характеризується підвищенням рівня загального білірубіну сироватки крові не вище 205 мкмоль/л. Така жовтяниця найчастіше зумовлена особливостями розвитку та метаболізму новонародженого в цей період життя. „Фізіологічна” жовтяниця може мати як неускладнений, так і ускладнений перебіг, тому вимагає ретельного спостереження за станом дитини.
Ускладнена „фізіологічна” жовтяниця – це фізіологічна жовтяниця, перебіг якої може супроводжуватись зміною стану дитини.
- **Пролонгована (затяжна) жовтяниця**, що визначається після 14 дня життя у доношеного новонародженого та після 21 дня життя у недоношеної дитини.
- **Пізня жовтяниця**, яка з'являється після 7 дня життя новонародженого. Ця жовтяниця завжди вимагає ретельного обстеження.

В рідких випадках перебіг неонатальної жовтяниці може ускладнитися розвитком **білірубінової енцефалопатії**, яка проявляється гострим ураженням центральної нервової системи. Це може призвести до незворотнього хронічного ураження центральної нервової системи, яке називається **ядерна жовтяниця**.

Враховуючи, що неонатальна жовтяниця може бути зумовлена не лише фізіологічними особливостями розвитку та метаболізму новонародженого, в ряді випадків слід провести диференціальну діагностику для оптимізації ведення дитини

Диф.діагностика транзиторних станів шкіри

Критерії	Транзиторна еритема	Токична еритема	Везикуло-пустульоз	Пітниця
Початок	В перші години життя	3-5 день	5-6 день	Прешні місяці життя
Етіологія	Вплив зовнішніх подразників	Алергічна реакція	Патогенний Стафілокок	Порушенн Теплового режиму
Локалізаця висипань	Вся шкіра	Вся шкіра	Вся шкіра	Тулуб, природні складки
Елементи висипань	Почервоніння шкіри – висівкоподібне лущення	Конічні червоні папули або везикули з просяне зерно	Везикули, пустули, ерозії, кірочки без пігментації	Дрібні червоні вузлики або плями в місцях виходу потових залоз
Тривалість	3-7 днів	1-3 дні	Декілька тижнів	До покращення догляду

Загальний стан	Не порушений	Задовільний	Не погіршений при відсутності ускладнень	Іноді неспокій, погіршення апетиту
----------------	--------------	-------------	--	------------------------------------

6. План та організаційна структура заняття

№	Основні етапи заняття їх функції за зміст	Навчальні цілі в рівнях засвоєння	Методи контролю і навчання	Матеріали методичного забезпечення (контролю, наочності, індуктивності)	Розподіл часу (хв.)
1	Підготовчий етап	I	- Усне опитування	Питання	11,5
2	Організаційні заходи	II	Розв'язування ситуаційних задач	Задачі	77,4
3	Постановка навчальних цілей та мотивація Контроль вихідного рівня знань, навичок, умінь: - чим зумовлені гаметопатії - які тригерні фактори викликають розвиток ембріопатій - чим зумовлені фетопатії - що таке гаметопатії, ембріопатії, фетопатії - морфогенез ембріону - тератогенні термінаційні періоди. - фізіологію періоду новонародженості - рубіжні стани новонародженого - патогенез жовтяниць - диференційну діагностику жовтяниць - клінічні симптоми жовтяниць - лабораторні дослідження жовтяниць - диференційну діагностику станів, асоційованих із інфекційним процесом у різні періоди дитячого віку - клінічні симптоми маніфестації ВІЛ, ВУІ - лабораторні дослідження	III	- Контроль практичних навичок	Новонароджені. Діти перших трьох років життя	26,6

4	<p>Основний етап</p> <p>Формування професійних вмінь та навичок</p> <ul style="list-style-type: none"> - диференційно-діагностичного пошуку - тактиком ведення пацієнта 	III	Практичний тренінг	<ul style="list-style-type: none"> - професійні алгоритми - клінічне обстеження тематичного пацієнта з призначенням обстеження та лікування - підготовка до тестового екзамєну ліцензійного інтегрованого іспиту для лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів галузі знань «Охорона здоров'я» Крок 3 	272,2
5 6 7	<p>Заключний етап</p> <p>Контроль та корекція рівня професійних навичок та умінь Підведення підсумків заняття (теоретично, практичного, організаційного)</p> <p>Домашнє завдання</p> <p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с. 2. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS 4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p. 	III	<ul style="list-style-type: none"> - Індивідуальний контроль навичок та їх результатів 	<ul style="list-style-type: none"> - діти різного віку - задачі Крок3 - журнал обліку відвідувань та успішності лікарів (провізорів)-інтернів 	74,3

<p>5. Клінічна педіатрія /за редакцією В.М.Дудник, 2021. Нова книга. 648 с.</p> <p>6. Невідкладні стани в педіатричній практиці: навчальний посібник /Ю. В. Марушко, Р. Р. Шеф, Ф. С. Глумчер та ін., 2020. Медицина. 440с.</p> <p>Додаткова:</p> <p>1Curry A, Williams T, Penny ML. Pelvic Inflammatory Disease: Diagnosis, Management, and Prevention. Am Fam Physician. 2019 Sep 15;100(6):357-364. PMID: 31524362.</p> <p>2Steiner RJ, Pampati S, Kortsmmit KM, Liddon N, Swartzendruber A, Pazol K. Long-Acting Reversible Contraception, Condom Use, and Sexually Transmitted Infections: A Systematic Review and Meta-analysis. Am J Prev Med. 2021 Nov;61(5):750-760. doi: 10.1016/j.amepre.2021.04.032. Epub 2021 Sep 16. PMID: 34686301; PMCID: PMC9125421.</p> <p>3 Meister AL, Doheny KK, Travagli RA. Necrotizing enterocolitis: It's not all in the gut. Exp Biol Med (Maywood). 2020 Jan;245(2):85-95. doi: 10.1177/1535370219891971. Epub 2019 Dec 6. PMID: 31810384; PMCID: PMC7016421.</p> <p>4Neu J. Necrotizing Enterocolitis: The Future. Neonatology. 2020;117(2):240-244. doi: 10.1159/000506866. Epub</p>				
--	--	--	--	--

2020 Mar 10. PMID:
32155645.

Інформаційні ресурси

1. <https://mozdoc.kiev.ua/index.php?nav=8>
2. <https://www.ded.gov.ua/category/pediatrics-guidelines.moz.gov.ua>
3. guidelines.moz.gov.ua
4. WONCA Global Standards for Family Doctors Postgraduate Education <https://wfme.org>
5. <http://clinical.evidence.bmj.com>
6. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»
7. <http://mtd.ded.gov.ua>
8. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12#Text>
з а к о н
У к р а ї н и
Про
протидію
поширенню
хвороб,
зумовлених
вірусом
імунодефіцит
у людини
(ВІЛ), та
правовий і
соціальний
захист
людей, які

	<p>живуть з ВІЛ</p> <p>9. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-13#n4 ПОРЯДОК ведення обліку людей, які живуть з ВІЛ, та здійснення медичного нагляду за ними Наказ МОЗ 585 10.07.2013</p> <p>10. https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-26042022--692-pro-zatverdzhennja-a-klinichnoi-nastanovi-zasnovanoi-na-dokazah-profilaktika-peredachi-vil-vid-materi-doviditini-ta-standativ-medichnoi-dopomogi-profilaktika-peredachi-vil-vid-materi-doviditini Наказ МОЗ України від 26.04.2022 № 692 "Про затвердження клінічної настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі</p>				
--	--	--	--	--	--

	<p>ВІЛ від матері до дитини» та стандартів медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини»</p> <p>11. https://www.dcs.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2022_182_kn_nekreter.pdf Некротизуючий ентероколіт у передчасно народжених дітей клінічна настанова, заснована на доказах</p> <p>12. https://umj.com.ua/uk/novyna-222524-rozrobleno-protokol-medichnoyi-dopomogi-nekrotizuyuchij-enterokolitu-peredchasno-narodzhenih-ditej</p> <p>13. https://www.dcs.gov.ua/wpc-content/uploads/2021/10/2020_530_standart_y_tb_dor_dit.pdf Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>Міністерства охорони здоров'я України від 6 жовтня 2021 № 2161</p> <p>14. <a href="https://www.d
ec.gov.ua/wpc
ontent/uploads
/2021/01/klini
chna_nastano
va_oport_dity.
pdf">https://www.d ec.gov.ua/wpc ontent/uploads /2021/01/klini chna_nastano va_oport_dity. pdf</p> <p>15. <a href="https://www.d
ec.gov.ua/mtd
/diagnostyka-
ta-likuvannya-
oportunistych
nyh-infekczij-
ta-vil-
asociziovanyh
-staniv-u-
ditej-hvoryh-
na-vil-
infekczyu/">https://www.d ec.gov.ua/mtd /diagnostyka- ta-likuvannya- oportunistych nyh-infekczij- ta-vil- asociziovanyh -staniv-u- ditej-hvoryh- na-vil- infekczyu/</p>				
--	---	--	--	--	--

7. Матеріали методичного забезпечення заняття.

Теоретичні питання до заняття

- 1 Визначення гаметопатій, ембріопатій, фетопатій.
2. Визначення тератогенної дії тригерних факторів у різні терміногенні періоди по тижнях вагітності.
- 3 Яка тривалість внутрішньоутробного періоду (від моменту зачаття до народження).
- 4Періоди внутрішньоутробного розвитку та їх тривалість.
- 5Фази внутрішньоутробного розвитку.
- 6Поняття про гаметопатії, ембріопатії, фетопатії і фактори, які їх зумовлюють.
- 7Морфогенетичний процес (в які дні з'являється перше биття серця, поява щитовидної залози, брунька верхньої кінцівки, зачатки легені, повне закриття неба та ін.).
- 8Тератогенні термінаційні періоди.
- 9Патогенез НЕК
- 10Патогенез ВУІ
- 11Клініко-лабораторні дані
- 12Диференційна діагностика
- 13Тактика спостереження
- 14Етіологія жовтяниць**
- 15Патогенез жовтяниць
- 16Диференційна діагностика жовтяниць

- 17 Ведення новонароджених з ВІЛ
18 Профілактика пневмоцистної пневмонії (ПЦП)

Практичні питання до заняття

1. Об'єктивне обстеження пацієнта
2. Збір акушерського анамнезу
3. Інтерпретація параклінічних даних
4. Виявлення ведучого клінічного синдрому
5. Диференційна діагностика, план дообстеження, тактика лікування

Задачі

1. Новонароджений хлопчик від передчасних пологів при терміні гестації 34 тижні, m=1900 г, l=41 см. Матері 42 роки, під час вагітності у неї діагностовано анемію, пізній гестоз. При огляді дитини підшкірножирова тканина відсутня на тулубі і кінцівках. На шкірі першородний пушок, волосся м'яке, вуха без хрящової тканини, щільно прилягають до голови. Яєчка над входом в калитку. Пупкове кільце зміщене до лона. Кістки черепа м'які.

Завдання: 1. Причини передчасних пологів.

2. Поставте діагноз.

3. Куди буде направлена дитина після виписки.

2. Новонароджена дівчинка народилася з m=3100 г, l=50 см. Вагітність і пологи фізіологічні. Закричала одразу, до груді прикладена через 2 год після народження. В 1-2 день сечовипускання 5-6 р/д, на 3-й день після сечовипускання на пелюшці жовто-червона пляма, місцями дрібні жовто-червоні кристалики.

Завдання: 1. Оцініть сечовипускання дитини в перші дні.

2. Про що свідчить пляма на пелюшці?

3. Ваша тактика.

Література:

Основна:

1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. Видання, 2019. – Т1 -378 с., Т2 – 426 с.
2. Nelson textbook 20th Edition by Robert M. Kliegman, MD, Richard E. Behrman, MD, Hal B. Jenson, MD and Bonita F. Stanton, MD. 2018. Видавництво: SAUNDERS
4. Robert Kliegman Joseph St. Geme. Nelson Textbook of Pediatrics, 2-Volume Set. 21st Edition. 2019. Elsevier. 4264 p.
5. Клінічна педіатрія /за редакцією В.М.Дудник, 2021. Нова книга. 648 с.
6. Невідкладні стани в педіатричній практиці: навчальний посібник /Ю. В. Марушко, Р. Р. Шеф, Ф. С. Глумчер та ін., 2020. [Медицина](#). 440с.

Додаткова:

- 1 Curry A, Williams T, Penny ML. Pelvic Inflammatory Disease: Diagnosis, Management, and Prevention. Am Fam Physician. 2019 Sep 15;100(6):357-364. PMID: 31524362.
- 2 Steiner RJ, Pampati S, Kortsmit KM, Liddon N, Swartzendruber A, Pazol K. Long-Acting Reversible Contraception, Condom Use, and Sexually Transmitted Infections: A Systematic Review and Meta-analysis. Am J Prev Med. 2021 Nov;61(5):750-760. doi: 10.1016/j.amepre.2021.04.032. Epub 2021 Sep 16. PMID: 34686301; PMCID: PMC9125421.

3 Meister AL, Doheny KK, Travagli RA. Necrotizing enterocolitis: It's not all in the gut. Exp Biol Med (Maywood). 2020 Jan;245(2):85-95. doi: 10.1177/1535370219891971. Epub 2019 Dec 6. PMID: 31810384; PMCID: PMC7016421.

4 Neu J. Necrotizing Enterocolitis: The Future. Neonatology. 2020;117(2):240-244. doi: 10.1159/000506866. Epub 2020 Mar 10. PMID: 32155645.

Інформаційні ресурси

16. <https://mozdocs.kiev.ua/index.php?nav=8>
17. https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/pediatrica
18. guidelines.moz.gov.ua
19. WONCA Global Standards for Family Doctors Postgraduate Education
<https://wfme.org>
20. <http://clinicalevidence.bmj.com>
21. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»
22. <http://mtd.dec.gov.ua>
23. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1972-12#Text> закон України Про протидію поширенню хвороб, зумовлених вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ), та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ
24. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-13#n4> ПОРЯДОК ведення обліку людей, які живуть з ВІЛ, та здійснення медичного нагляду за ними Наказ МОЗ 585 10.07.2013
25. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-26042022--692-pro-zatverdzhennja-klinichnoi-nastanovi-zasnovanoi-na-dokazah-profilaktika-peredachi-vil-vid-materi-do-ditini-ta-standartiv-medichnoi-dopomogi-profilaktika-peredachi-vil-vid-materi-do-ditini> Наказ МОЗ України від 26.04.2022 № 692 "Про затвердження клінічної настанови, заснованої на доказах, «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини» та стандартів медичної допомоги «Профілактика передачі ВІЛ від матері до дитини»
26. https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/2022_182_kn_nekreter.pdf Некротизуючий ентероколіт у передчасно народжених дітей клінічна настанова, заснована на доказах
27. <https://umj.com.ua/uk/novyna-222524-rozrobleno-protokol-medichnoi-dopomogi-nekrotizuyuchij-enterokolit-u-peredchasno-narodzhenih-ditej>
28. https://www.dec.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/10/2020_530_standarty_tb_dor_dit.pdf Стандарти охорони здоров'я при туберкульозі Міністерства охорони здоров'я України від 6 жовтня 2021 № 2161
29. https://www.dec.gov.ua/wpcontent/uploads/2021/01/klinichna_nastanova_oport_dity.pdf
30. <https://www.dec.gov.ua/mtd/diagnostyka-ta-likuvannya-oporunistychnyh-infekcij-ta-vil-asocijovanyh-staniv-u-ditej-hvoryh-na-vil-infekciju/>

Методичну розробку уклала доц.ЗВО Оксана ЛИСУНЕЦЬ